

Beleidsplan tgECHO 2015-2020

Inhoudsopgave

1. Introductie tgECHO

1.1 Visie en missie

1.2 Artistieke signatuur

2. De stand van zaken en toekomstmuziek

2.1 Artistieke ontwikkeling

2.2 Werkwijze

2.3 Samenwerkingen

2.4 Doelgroepen

2.5 Plaats in het veld

2.6 Stip aan de horizon

2.7 Zakelijke ontwikkeling

3. Voorstellingen 2015-2020

3.1 BOTTEN

3.2 EINDLAND

3.3 WAT IS NORMAAL?

3.4 En verder...

4. Interne organisatie

1. Introductie tgECHO

'tgECHO is schrijnend eerlijk, punkpoëtisch, ontwapenend en ontregelend theater.'

Frank Noorland, programmeur Bellevue Theater

tgECHO (voorheen tgLaLa) is in 2004 opgericht door Lotte Dunselman en Anna Schoen. Samen vormen wij de artistiek leiding en vaste spelers van het gezelschap. Wij zijn vanuit de Arnhemse Toneelschool ArtEZ beiden opgeleid in de 'Arnhemse traditie', waarbij de acteurs niet alleen spelen maar ook zelf voorstellingen maken. We werken steeds met wisselende freelance schrijvers, regisseurs en spelers, wat voor vruchtbare samenwerkingen zorgt die ons op scherp zetten. tgECHO wordt momenteel zakelijk geleid door Sarah Steeman (i.s.m. Maarten van der Cammen) van Theaterzaken Via Rudolphi en dramaturgisch ondersteund door Alinde Hoeksma.

1.1 Visie en missie

tgECHO is gefascineerd door het maakbare leven. We leven in een tijd van eindeloze mogelijkheden en grote tegenstellingen, met een sterke nadruk op individuele verantwoordelijkheid. Maar hoe doe je dat: het leven maken? Hoe baan je je een weg tussen de veelheid aan mogelijkheden enerzijds en de drang naar structuur en vastigheid anderzijds? Hoewel de thema's in onze voorstellingen sterk uiteen lopen, staan ze altijd binnen de context van deze maakbare wereld. Aan de basis van onze voorstellingen staat onze persoonlijke zoektocht naar het maakbare, perfecte leven, die we met humor, verbazing, soms woede en gevoel voor tragiek op het toneel zetten.

tgECHO will de maatschappij een spiegel voorhouden, maar dan wel één waarin alles nét even anders is. De reflectie is als een echo met een ietwat vervormde klank, waardoor er een zekere vervreemding ontstaat. Je herkent waarnaar je kijkt, maar tegelijkertijd klopt er iets niet. We willen het publiek met een nieuwe blik naar de oorsprong van de echo laten kijken: de werkelijkheid van waaruit deze is ontstaan. tgECHO maakt voorstellingen die direct voortkomen uit tendensen in de maatschappij: de echo die op dat moment nodig of relevant is om te verbeelden.

tgECHO haalt iedere vanzelfsprekendheid onderuit. De wereld is inconsequent; wij zijn dat ook. We tonen immers een echo van die wereld. Ons werk is onvoorspelbaar. We willen dat iedere voorstelling, zowel in vorm als inhoud, verrast en ontregelt. Wij tonen dat de wereld bestaat uit systemen die minder vanzelfsprekend zijn dan we misschien aannemen. We nemen deze systemen onder de loep, om ze vervolgens onderuit te schoppen en uit elkaar te trekken. Net zo goed volgen onze eigen voorstellingen nooit een vast systeem: we nemen de vrijheid om altijd te zoeken naar nieuwe vormen en werkwijzen waar de inhoud van de voorstelling om vraagt. Experiment is voor ons een codewoord; daarmee houden we zowel onszelf als onze toeschouwers scherp.

1.2 Artistieke signatuur

'Lotte Dunselman en Anna Schoen van tgECHO maken theater dat steunt op wat al eerder is gemaakt, en toch is het alsof zij het ter plekke uitvinden. Zij zijn niet de enige (jonge) theatermakers die zich wezenlijk verdiepen in de vraag of dit het nou is, waar wij als mens zijn beland. Zo is ook Wunderbaum in 'The New Forrest, Het Begin' begonnen met een theatrale zoektocht naar het functioneren van onze huidige samenleving. Hoe dat gebeurt is uit 'Het Begin' echter nog niet af te leiden. Het grappige is, dat TUSSENTIJD je veel meer grip geeft op het hoe en waarom van de makers. Misschien wel omdat zij in plaats van intellectueel juist eerder intuïtief, misschien zelfs instinctief te werk zijn gegaan.'

TUSSENTIJD, Hanny Alkema, Trouw

tgECHO beweegt zich tussen verschillende disciplines in: ons werk is een kruising van beeldend, bewegingstheater, performance en het nieuw Nederlands teksttheater. Een constante factor in al ons werk is **humor**. Deze kan zwart, banaal, flauw of subtiel zijn, maar is er altijd. Humor schept ruimte en verbinding. Zoals honger rauwe bonen zoet maakt, maakt humor de grootste pijnlijkheden en taboes bespreekbaar en verteerbaar.

Ons werk is extreem **beeldend**. Decors zijn niet alleen een goed vormgegeven omhulsel of een achtergrond, maar eerder een personage: het maakt een eigen ontwikkeling door. Bij TUSSENTIJD (2013) was het decor zelfs het uitgangspunt voor de voorstelling. Van het publiek kregen we terug dat het niet alleen een theatervoorstelling had gezien, maar ook getuige was van het ontstaan van meerdere kunstwerken. Daarnaast werken we vaak met **nieuwe Nederlandse teksten**, die speciaal voor en met ons worden geschreven. Dit leverde naast geslaagde voorstellingen ook unieke nieuwe theaterteksten op.

2. De stand van zaken en toekomstmuziek

2.1 Artistieke ontwikkeling

We hebben ons de afgelopen jaren sterk ontwikkeld als gezelschap. Een eigen stijl is steeds zichtbaarder geworden, het beste te omschrijven als rauw en persoonlijk beeldend teksttheater. Over het algemeen worden onze voorstellingen door publiek, pers en collega's goed ontvangen. De afgelopen jaren werden we soms unaniem bejubeld; andere keren waren de reacties kritischer of verdeeld. Een terugkerend element in recensies en reacties is dat we geroemd worden om ons energieke en verrassende fysieke spel. Ook worden de intuïtieve werkwijze en de daaruit voortkomende onvoorspelbaarheid van vormkeuzes als kracht benoemd. Vooral omdat de vorm altijd voortkomt uit de inhoud en deze daarom naadloos op elkaar aansluiten.

Anderzijds worden onze voorstellingen wel eens als ongemakkelijk ervaren, of als te abstract of ingewikkeld. Met name SCHRAAPZUCHT (2008) riep veel kritische of zelfs boze reacties op. Mensen begrepen de voorstelling niet en vonden deze te minimalistisch. Terugkijkend staan we nog steeds achter deze voorstelling, maar hadden we het publiek beter voor kunnen bereiden op wat ze gingen zien. De PR deed een vrolijke voorstelling vermoeden, wat geenszins het geval was. Hierdoor sloegen verkeerde

verwachtingen om in ergernis. Door de reacties op deze voorstelling denken wij sindsdien bewuster na over verwachtingspatronen: hoe zetten we ons PR-materiaal in, wat voor inleiding heeft een voorstelling nodig, wat voor publiek kunnen we verwachten op een bepaalde plek en wat hebben zij nodig om in de voorstelling mee te gaan? We willen dat onze voorstellingen altijd communiceren de toeschouwers, zodat zij in de foyer napraten over de inhoud. Soms doen we dat met toegankelijke stukken, maar soms ook met experimentele vormen. In dat laatste geval denken we nauwkeurig na hoe we toeschouwers mee kunnen krijgen in deze vorm, zodat het altijd behapbaar blijft.

Op onze laatste voorstelling STEL JE BENT EEN KOE (2014) kwamen hele wisselende reacties, passend bij het heftige en geëngageerde onderwerp: de bio-industrie. Velen gaven aan extreem geraakt en aan het denken gezet te zijn; anderen vonden de vorm te heftig, te weinig genuanceerd, teveel 'in your face'. Wij ervaren beide reacties als positief, omdat de voorstelling niemand onberoerd heeft gelaten en dat precies de bedoeling was. We hadden echter van tevoren niet verwacht dat de voorstelling zo choquerend zou zijn. Daarom nemen we ons voor om ons materiaal voortaan al voorafgaand aan de voorstelling te toetsen bij publiek, zodat we beter weten wat het uitlokt en we hierop in kunnen spelen.

De komende jaren zullen we ons verder ontwikkelen vanuit een grote bewustwording over wie we zijn en waar we voor staan. Doordat onze stijl steeds helderder is geworden, kunnen we duidelijkere keuzes maken. We willen artistiek gezien een grillig gezelschap zijn en worden. We willen ons publiek verbazen, uitdagen, verrassen. We zijn er niet op uit een gezelschap te zijn waarbij je weet wat je krijgt. We kijken met verwondering naar de wereld, de ene keer kwaad, de volgende keer verdrietig of juist vol goede moed. We laten in onze voorstellingen zien wat er leeft in de samenleving, door grote systemen te vertalen in kleinmenselijk leed. We delen dit leed met ons publiek, ontroeren en troosten hen, confronteren hen en maken hen aan het lachen. Want gedeelde smart is halve smart.

2.2 Werkwijze

tgECHO werkt altijd met wisselende teams; dat zullen we ook de komende jaren blijven doen. Per project wordt bekeken welke disciplines we gebruiken, welke zwaartepunten we kiezen en welke makers daarbij passen. De ene keer speelt het decor een bepalende rol; de andere keer is dat de tekst; weer een andere keer zijn alle onderdelen even belangrijk of worden elementen weg gelaten. We vinden het in het werkproces belangrijk dat iedereen in het artistieke team als het ware zijn eigen 'ei kan leggen'. Wij geven iedereen de ruimte om te floreren in zijn of haar creativiteit en discipline. Wij houden ervan als alle onderdelen van de voorstelling op hun eigen manier dwingend zijn; als spel, decor en tekst hun eigen kleur en eigenheid hebben. Vanuit een gezamenlijke inspiratiebron kan iedereen zijn eigen 'kunstwerk' creëren; uiteraard wel binnen het kader van een helder concept. We voeden elkaar constant door nieuwe dingen in te brengen en zo krijgt het concept langzaam vorm. Ieder project wordt gekleurd door de artistieke leden, die allemaal hun eigen ingrediënten en smaak op tafel gooien.

Grondige voorbereiding

Een aandachtspunt voor de komende jaren is om op artistiek gebied duidelijke keuzes te maken. Voorstellingsconcepten zullen van tevoren zo goed mogelijk worden uitgedacht. Voordat we een maakproces in stappen, willen we precies weten wat we willen vertellen, waarom, hoe en met wie. Hoewel

de kracht van ons werk de intuïtieve insteek is, is het desondanks – of misschien juist daarom – belangrijk om de kaders goed af te bakenen. Door de ingrediënten en focus van de voorstelling zo vroeg mogelijk helder te stellen, geven we onszelf een duidelijk kader waar binnen we strak kunnen werken. Zo kunnen we bepalen welke basiselementen noodzakelijk zijn en waaraan we geen concessies willen doen. Onze intuïtieve manier van werken kan zo volledig tot zijn recht komen, zonder dat we uit de bocht vliegen of onszelf tijdens het proces kwijt raken. Deze werkwijze is niet nieuw voor ons, maar we willen hier in de toekomst strenger in zijn, zodat we ons werk(proces) scherper kunnen maken.

Ook op praktisch gebied willen we ons beter gaan voorbereiden, zodat zaken als planning, speelplekken en locaties goed doordacht en geregeld zijn. Toen we nog bij een productiehuis zaten, werden veel dingen voor ons geregeld die we nu zelf moeten plannen en bedenken. Het zal ons artistiek gezien helpen als de voorwaarden beter gewaarborgd worden in de voorbereiding. Over vijf jaar willen we een geoliede machine zijn, met een aantal kernleden die voor continuïteit zorgen. Zo hebben we sinds kort dramaturge Alinde Hoeksma in ons team en is Sarah Steeman onze vaste zakelijk leider. Samen met hen zetten we lijnen uit, maken we afspraken en is er een heldere taakverdeling, zodat we gezamenlijk kunnen anticiperen op hetgeen tgECHO nodig heeft.

Samenstelling artistiek team

Hoewel we op organisatorisch vlak een vast kernteam willen hebben, werken we bewust met wisselende artistieke teams om ons werk te blijven vernieuwen en fris te houden. We zijn constant op zoek naar verrassing en experiment. Door steeds vanuit een nieuw team te starten gaan we ieder proces open in en dagen we onszelf uit. Anna en Lotte vormen de vaste artistieke kern: zonder ons tweeën kan er geen voorstelling van tgECHO bestaan. Wij maken en spelen de voorstellingen, soms aangevuld met andere acteurs of actrices. Het kan in de toekomst ook voorkomen dat een van ons speelt en de ander regisseert. Wij zijn allebei fysieke spelers en houden ervan onszelf uit te putten en fysieke grenzen over te gaan. Ons spel mag lelijk, rauw en grof zijn. We hebben een sterke, vertrouwelijke basis waarin we heel ver durven te gaan en elkaar nooit sparen. Uitgangspunt van ons spel is vaak een conflict; we zijn nooit op zoek naar een eenduidige boodschap, maar juist naar een botsing die vragen of twijfel oproept.

We werken graag samen met jonge regisseurs, schrijvers, vormgevers en acteurs. Zij zijn nog weinig gebonden aan een vaste stijl, ze zijn gedreven, leergierig en bereidwillig om samen met ons een onderzoek in te duiken. Het inspireert ons om met jonge mensen een proces in te stappen en samen op ontdekkingstocht te gaan. Bovendien zien we zoveel jong talent om ons heen, dat we het belangrijk vinden hun een kans te geven. Vaak creëren we in het artistiek team een balans tussen minder en meer ervaren makers.

Bij de keuze voor een schrijver gaat onze voorkeur vaak uit naar hen die graag over de zwarte kant van het leven schrijven; zij die met rauw taalgebruik en duistere thema's toch schoonheid weten te vangen in hun teksten. De schrijfstijl is voor ons belangrijk: de taal mag op zichzelf een kunstwerk vormen, waarbij ritme en klank een eigen kleur hebben. Ook in de keuze voor een regisseur is taalgevoeligheid een belangrijk criterium. Daarnaast moet de regisseur ons op fysiek gebied kunnen uitdagen. We zoeken regisseurs die ons

serieus nemen als makers en samen met ons zoeken naar de juiste vormen. Het is niet altijd gemakkelijk om regisseurs te vinden met een smaak en visie die passen bij onze werkwijze. De komende jaren willen we scherpere keuzes maken voor geschikte regisseurs. We zullen hier actief naar op zoek gaan, door in de gaten te houden welke interessante regisseurs er afstuderen. Daarbij focussen we ons met name op de regieopleiding in Maastricht, waar veel eigenzinnige makers afstuderen. Want hoewel we zoeken naar regisseurs die bij ons passen en samen met ons willen creëren, zoeken we wel naar makers met eigen ideeën en creativiteit. We zullen onze regisseurs vanaf de brainstormfase in de projecten gaan betrekken, zodat we de concepten samen ontwikkelen. Daarmee maken we de regisseurs vanaf het allereerste begin mede-eigenaar van het project.

2.3 Samenwerkingen

De komende jaren bouwen we aan diverse samenwerkingsverbanden. Daarmee willen we onze plaats in het veld bestendigen en met name meer geworteld raken in onze vestigingsstad Arnhem. In iedere samenwerking zoeken we naar een wederzijdse uitwisseling, waarbij onze artistieke signatuur alle ruimte krijgt.

Theaterzaken Via Rudolphi

Sinds onze productie STEL JE BENT EEN KOE (2014) worden we ondersteund door Theaterzaken Via Rudolphi (TVR). Deze samenwerking is wederzijds goed bevallen en wordt dan ook voortgezet. tgECHO past op het gebied van vakmanschap en oorspronkelijkheid in de lijn van de makers en groepen die TVR ondersteunt. Bij TVR behouden alle gezelschappen hun eigen organisatiestructuur en -cultuur, hun eigen artistieke identiteit en een eigen visie op marketing en publiciteit. Aan iedereen wordt dus maatwerk geboden. Alle niet-artistieke diensten en faciliteiten zijn bij TVR aanwezig: acquisitie, publiciteit & marketing, boekhouding en officemanagement, repetitieruimte en decoropslag. Bij TVR kunnen we dan ook zowel onze eigen artistieke signatuur behouden als optimaal gebruik maken van de kennis die het bureau in huis heeft. Tegelijkertijd biedt TVR ons een plek waar we kunnen brainstormen, vergaderen en advies kunnen vragen. Het geeft ons de continuïteit en ruimte om ons artistiek verder te ontwikkelen. Onze zakelijk leider Sarah Steeman kan zich binnen TVR, onder begeleiding van Maarten van der Cammen, verder ontwikkelen.

Productiehuis Generale Oost

Jarenlang hebben we ons artistiek ontwikkeld onder de vleugels van Productiehuis Generale Oost. Na onze verzelfstandiging in 2013 is Generale Oost altijd een belangrijke partner gebleven. Wij krijgen hier de kans om – vaak Arnhemse – studerende en net afgestudeerde acteurs, theatermakers, schrijvers en dansers te ontmoeten. tgECHO staat voor experiment en nieuw Nederlands repertoire; beide zijn volop aanwezig bij Generale Oost. We ontmoeten hier nieuw talent, doen inspiratie op en laten een nieuwe generatie makers kennis maken met tgECHO. We zijn aan het zoeken hoe we deze samenwerking kunnen uitbouwen. Zo organiseren we sinds kort voorleesavonden in Theater aan de Rijn (het theater van Generale Oost), waar toneelschoolstudenten van ArteEZ stukken lezen van studerende en net afgestudeerde theaterschrijvers. Zo maken wij kennis met de nieuwe generatie theaterschrijvers en acteurs. Daarnaast biedt Generale Oost ons praktische faciliteiten om te spelen en vergaderen.

Toneelgroep Oostpool

Een andere belangrijke partner die ons verbindt aan de stad Arnhem, en waar we ons artistiek gezien verwant mee voelen, is Toneelgroep Oostpool. In eerste instantie bieden zij ons praktische faciliteiten, zoals repetitiestudio's, opslagruimte en de theaterzaal voor montage en premières. Daarnaast is Oostpool een inspirerende plek die mogelijkheden biedt voor uitwisseling. Marcus Azzini en Boogaardt/VanderSchoot zijn makers die ons enorm inspireren en die we graag als adviseurs bij onze voorstellingen betrekken. Net als wij werken zij beeldend, experimenteel, gedurfd en dikwijls met nieuw Nederlands repertoire. Hun expertise op dit gebied zetten we graag in. Voorlopig blijven we autonoom, maar we koesteren de wens om ons in de toekomst nauwer aan te sluiten bij Oostpool, waarbij we wel ons eigen gezelschap handhaven. Door onder de vleugels van Oostpool te gaan werken, kunnen we onze randvoorwaarden stabiliseren en voor grotere publieksstromen zorgen. Oostpool werkt als een sterke en stabiele theatermachine, waar wij dolgraag in mee zouden draaien. We gaan de komende tijd met hen in gesprek om onze plaats binnen Oostpool te verkennen. Oostpool heeft zelf aangegeven een intensievere kruisbestuiving in de toekomst zeker niet uit te sluiten.

Kunstacademie ArtEZ

Zoals eerder benoemd werken wij graag met jong talent, omdat we erdoor geïnspireerd raken en omdat we het belangrijk vinden in het talent van de toekomst te investeren. Momenteel bouwen we aan een partnerschap met Kunstacademie ArtEZ. Zo zijn we in gesprek met de opleiding Muziektheater om eventuele studenten of alumni bij onze projecten te betrekken, en werken we bij de eerder genoemde leesavonden voor het eerst samen met studenten van ArtEZ. We hebben de wens om in de toekomst een intensievere rol te spelen op de opleidingen, door bijvoorbeeld lessen te verzorgen die gericht zijn op onze expertise in beeldend (locatie)theater. Ook zouden we graag betrokken raken bij audities, voorstellingen maken met studenten en stagiaires betrekken in onze projecten. Juist als klein gezelschap kunnen we waardevolle stageplekken bieden.

We beperken ons in samenwerkingen overigens niet tot de opleidingen bij ArtEZ. Zo zijn we zeer geïnteresseerd in de afstuderende regisseurs van de Toneelacademie Maastricht, en betrekken we ook studenten filmscenario van de AHK bij onze leesavonden. Het werken met filmscenaristen zou weer een nieuwe impuls kunnen geven aan ons werk, wat we dan ook graag willen verkennen.

2.4 Doelgroepen

Vanwege de wisselende aard van onze voorstellingen, zoeken we voor ieder project de meest passende doelgroepen. Daarbij beginnen we bij publiek dat al open staat voor theater. Omdat onze experimentele en uiteenlopende voorstellingen soms heftig kunnen zijn, willen we ons publiek de komende jaren al in een vroeg stadium meenemen in ons maakproces. We creëren sympathie voor onze werkwijze door hierover te communiceren via lezingen, voor- of nagesprekken, nieuwsbrieven et cetera.

Omdat we als gezelschap een sterke verbinding aan willen gaan met de stad Arnhem, focussen we ons in eerste instantie op een Arnhems publiek. In het verlengde daarvan zoeken we ook een Gelders publiek op. We gaan de komende jaren onderzoeken welke plekken in Gelderland voor ons interessant zijn om te

bespelen, waarbij we ons het liefst buiten de gebaande paden begeven maar daarbij wel een breed publiek willen zien te bereiken. In de rest van het land richten we ons voornamelijk op de grote steden en het daarbij behorende publiek.

We spreken met ons werk een avontuurlijk publiek aan, dat het prettig en van belang vindt om ontregeld en verrast te worden. Onze vaste doelgroepen zouden we willen typeren als 'hipsters' en 'avontuurlijke theaterliefhebbers', zoals hieronder omschreven. De nadruk ligt daarbij op een jonger publiek, maar ook 40-plussers worden actief door ons aangesproken.

Hipsters (tussen de 20 en 35 jaar)

Deze mensen staan aan het begin van hun carrière, of zijn nog bezig met een studie. Ze zijn hoog of middelbaar opgeleid, hebben nog geen kinderen. Ze zijn cultureel actief in hun vrije tijd en ontvankelijk voor nieuwe, 'hippe' ontwikkelingen. Zij zijn bijvoorbeeld lid van initiatieven als Subbacultcha en hebben een Cineville pas. Ze laten zich graag verrassen en zijn niet bang om nieuwe en avontuurlijke (podium)kunsten/activiteiten te bezoeken. Zij lezen de Vice of Glamcult, maar bezoeken ook websites als Overdose.am en hard//hoofd. Zij zijn goed bereikbaar via online kanalen en social media.

Avontuurlijke theaterliefhebbers (tussen de 40 en 70 jaar)

Deze mensen hebben een bovenmodaal inkomen en zijn hoog opgeleid. Ze gaan ongeveer vijf keer per jaar naar het theater. Ze bezoeken naast de wat traditionelere voorstellingen van de grote gezelschappen, ook graag de jonge(re) makers en zijn niet bang voor experiment. Ze lezen recensies en voorbeschouwingen en worden bereikt door publiciteitsuitingen van theaters (website, nieuwsbrieven, maand/seizoensbrochures).

Voorstellingsspecifieke doelgroepen

Per voorstelling bekijken we welke specifieke doelgroepen we aan kunnen trekken, die zich aangetrokken voelen door de thematiek van onze voorstelling. Voor de voorstelling BOTTEN benaderen we bijvoorbeeld studenten van communicatie-opleidingen en voor WAT IS NORMAAL? betrekken we vakdeskundigen in de psychologie. Deze specifieke groepen zijn doorgaans geen vanzelfsprekende theaterbezoekers. Dat betekent dat de focus in communicatie in eerste instantie moet liggen op inhoud of thematiek van de voorstelling. Deze groepen zijn te bereiken door middel van een persoonlijke benadering, een intensieve follow-up en eventueel een inleiding of nagesprek.

2.5 Plaats in het veld

Na jaren van bezuinigingen in de kunstsector, bevindt het theaterlandschap zich in een roerige tijd. Langzaam lijkt het (politieke) klimaat weer iets vriendelijker te worden met meer respect voor de kunstenaar. Vanuit de politiek wordt de nadruk gelegd op de maatschappelijke waarde van cultuur. Als gezelschap dat een directe afspiegeling wil zijn van systemen in de maatschappij, die we bevragen, bespotten en bekritisieren, sluiten wij ons aan bij deze tendens. Wij willen echter niet volledig meegaan in de roep van minister Bussemaker om kunst voor iedereen toegankelijk te laten zijn. Uiteraard moet ons werk communiceren en een publiek bereiken, maar daarbij willen we altijd de mogelijkheid behouden te schuren, experimenten en confronteren. De ene keer gebeurt dit op een meer toegankelijke manier dan de

andere keer. Wij zijn er bovendien niet van overtuigd dat het publiek behoefte heeft aan toegankelijk theater; eerder observeren we een drang naar avontuurlijke belevingen, naar totaalervaringen, zoals bezoekers die op festivals vinden.

Wij willen met onze voorstellingen en randactiviteiten aansluiten bij deze behoefte. Dat doen we allereerst doordat we veel op locatie werken, wat ook een landelijke trend is. Locatietheater werkt goed voor ons, vanwege de krachtige beeldtaal die we zoeken. Door op locatie te werken is er als vanzelf een dwingende locatie waartoe we ons moeten verhouden. Wij zien de locatie als een extra personage, die zich niet naar ons voegt, maar wij naar hem. Op (buiten)locaties kunnen we spelen met publieksofstellingen, spreken weersomstandigheden de zintuigen van de bezoekers aan en houden onvoorspelbare elementen de voorstelling altijd levendig. Naast locatietheater spelen we ook graag in theaters en schouwburgen, waarbij we het een uitdaging vinden om een dwingende locatie zelf te creëren. Ook hier proberen we belevingen te creëren, zowel binnen de voorstellingen als door randactiviteiten daaromheen.

Een andere roep die klinkt vanuit de politiek is de actieve bijdrage van kunst aan het creëren van een nationale en regionale identiteit. Dit sluit aan bij onze eigen drang om geworteld te raken in Arnhem en bij te dragen aan het culturele profiel en de identiteit van deze stad. Daarnaast verhouden we ons constant tot het landelijke karakter, door tendensen uit de maatschappij die wij belangrijk vinden, inzichtelijk en voelbaar te maken.

Een andere ontwikkeling die voor ons erg belangrijk is, is de versterkte positie van de mimestroming in het theaterlandschap. We voelen ons in het Nederlandse veld sterk verwant met beeldende theatergroepen als Umland en Boogaardt/VanderSchoot, vanwege het experimentele, gewaagde karakter van beide groepen. Ook krijgt nieuw repertoire steeds meer bodem op Nederlandse grond. Op het gebied van teksttheater voelen we ons aangetrokken tot het rauwe werk van bijvoorbeeld Dood Paard en Ko van den Bosch, al werken wij anders dan hen nooit met vaste schrijvers of regisseurs. Wij binden ons nooit aan een vaste stroming en bewegen ons als het ware tussen verschillende trends en ontwikkelingen in. Het huidige kunst- en subsidieveld verlangt van theatergezelschappen dat ze zichzelf duidelijk definiëren. Hierdoor werken veel theatermakers volgens een heldere signatuur, wat het werk scherp kan maken, maar soms ook beperkend of voorspelbaar. Wij willen ons hier tegen afzetten, door er heel bewust voor te kiezen steeds van uitersten uit te gaan en nieuwe onderwerpen en stijlen te onderzoeken.

2.6 Stip aan de horizon

Als we grenzeloos mogen dromen over onze toekomst, zouden we ooit een eigen pand willen hebben dat bruist van de energie en creativiteit. Hier werken we samen met de beste mensen uit het hele land aan altijd spannende voorstellingen. Ons kantoor werkt als een geoliede machine en ons PR-apparaat is een kunstwerk op zich. We maken en spelen niet alleen eigen voorstellingen, maar openen we ook de deuren voor jonge makers. We voeden hen in het ontwikkelen van een eigen visie, en laten onszelf inspireren door hun frisse ideeën. In dit huis worden grootste producties gemaakt met spectaculaire decors. Geld speelt geen rol en publiek mag voor weinig of niets van de voorstellingen komen genieten. In dit huis is theater er voor iedereen, van jong tot oud, van arm tot rijk, van hoog- tot laagopgeleid. Er zijn geen limieten, alles is mogelijk, niets is te gek.

De komende jaren fantaseren we hier flink over door. Of deze droom in de toekomst ooit werkelijkheid gaat worden, zal moeten blijken... Eerst richten we ons op concrete plannen en samenwerkingen die de komende jaren binnen onze macht liggen.

2.7 Zakelijke ontwikkeling

In 2015 en 2016 wordt tgECHO gesubsidieerd door de gemeente Arnhem en Provincie Gelderland. In die twee jaar zal tgECHO laten zien dat ze een meerwaarde heeft voor zowel de gemeente als de provincie. Niet alleen door in Arnhemse en Gelderse theaters te spelen maar ook door het publiek meer op te zoeken. Door de locatievoorstellingen zoals EINDLAND komt het publiek ook in aanraking met bijzondere plekken in de stad en in de provincie. Wij gaan er vanuit dat de gemeente en de provincie een belangrijke partner blijven van tgECHO.

Na het spelen van STEL JE BENT EEN KOE heeft tgECHO een kleine groep donateurs verzameld en zal bij de volgende productie acties ondernemen om deze groep te vergroten. Binding krijgen met je publiek, omdat zij de donateurs kunnen worden, is hierin cruciaal. Als ze eenmaal donateurs zijn, moeten ze betrokken worden bij de ontwikkeling van tgECHO. Zij zijn de ambassadeurs van tgECHO. Er zal een goede balans moeten worden gezocht tussen de tijd en energie die er in wordt gestoken en wat het uiteindelijk oplevert. In het begin zal er meer tijd moeten worden geïnvesteerd voordat het iets oplevert. Ook tgECHO heeft onlangs een ANBI-status gekregen en zal dit actief uitdragen om de gevers te attenderen op de fiscale voordelen. Die fiscale voordelen zijn het aantrekkelijkst wanneer donateurs zich vastleggen voor vijf jaar en daar zullen we ze dan ook opmerkzaam maken.

Het zou ook goed zijn voor tgECHO om een sponsorpartner te vinden. Dit kost veel tijd om de juiste te vinden, want het werkt alleen wanneer het echt past. We zullen de komende productie BOTTEN gebruiken om te zien of het haalbaar is om een partner te vinden en of dat is voor een langere tijd of dat het zal afhangen per productie. Het doel is dat zowel de groep donateurs als de sponsorpartner kunnen zorgen voor de financiële continuïteit van tgECHO.

3. Voorstellingen 2015-2020

De komende jaren gaan we artistieke samenwerkingen aan met zowel oude bekenden als nieuwe makers. Met de oude bekenden zetten we volgende stappen en diepen we oude vondsten uit; met nieuwe mensen zoeken we naar nieuwe inspiratie en onbekende paden. We richten ons op het ontwikkelen en spelen van één voorstelling per jaar. Daaromheen organiseren we randactiviteiten, zowel rondom de voorstelling zelf als losse projecten zoals de voorleesavonden met ArtEZ. Er liggen momenteel concrete plannen voor twee nieuwe voorstellingen en een reprise. Wat deze voorstellingen inhoudelijk verbindt is het onderliggende thema van de mens die zich afvraagt hoe hij zijn leven moet vormgeven. Hoe doe je dat nou eigenlijk, leven?

3.1 BOTTEN (2015)

BOTTEN wordt een voorstelling over communicatie. Of beter, over het systeem der communicatie zoals we dat gewend zijn te hanteren. Het systeem dat ten grondslag ligt aan ons samenleven, onze omgangsvormen, onze normen en waarden. De manier waarop we met elkaar communiceren is continu aan verandering

onderhevig: sociale conventies verschuiven en taalgebruik transformeert. Wij verwonderen ons over hedendaagse communicatiegebruiken en voelen de drang hier een voorstelling over te maken.

BOTTEN wordt een verbale slapstick over sociale codes binnen een gesprek. Een uit de hand lopende huiskamerkomedie over drie vrouwen die vast zitten in een communicatiesysteem. tgECHO laat zich steeds weer fascineren door systemen die ten grondslag liggen aan ons menselijk handelen. Deze systemen tonen we, ontleden we, en schoppen we overhoop om te zien wat er van ons overblijft wanneer we de vanzelfsprekendheid van onze eigen systemen dreigen te verliezen.

BOTTEN wordt geschreven door Erik Bindervoet, met een regie van Roeland Hofman, spel van Anna Schoen, Lotte Dunselman en Eva Duijvestijn, decor door Julian Mailwald en dramaturgie van Alinde Hoeksma. De voorstelling gaat op 12 november 2015 in première bij Huize Oostpool te Arnhem.

Aansluitend bij de eerder geformuleerde **artistieke doelstellingen** hanteren we de volgende werkwijze:

- We ontwikkelen het projectplan samen met Alinde, onze dramaturg. Vanuit gezamenlijke brainstorms om de thematiek en doelstellingen uit te diepen, schrijft Alinde een plan en subsidieaanvraag. Met het hele artistiek team reflecteren we hierop en scherpen we het plan aan.
- De tekst van BOTTEN wordt geschreven in het voorjaar van 2015. Voorafgaand aan en tijdens dit proces organiseren we een aantal bijeenkomsten met Alinde, Erik en Roeland om het dramaturgisch concept hand in hand met de tekst verder te ontwikkelen.
- Het decor zal zo goed als af zijn als we beginnen te repeteren, wat we doen met gekende tekst.
- Samen met Sarah en Alinde gaan we streng op alle afspraken/deadlines toezien.
- Er wordt op tijd een productie leider aangesteld om alle productionele zaken uit handen te nemen.

Zakelijke doelstellingen:

Voor BOTTEN zullen we gebruik maken van Crowdfunding. Hiervoor wordt een actie op touw gezet 'Help tgECHO aan de inrichting van een huiskamer'. Men kan dan een deel van het decor schenken. De gevers worden vervolgens op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van het maakproces en worden uitgenodigd voor een openbare repetitie. Vervolgens worden ze gevraagd of ze interesse hebben om donateur te worden. Het doel is om uiteindelijk 15% van de gevers donateur te laten worden voor één jaar of langer.

Tijdens BOTTEN wordt er gezocht naar een sponsorpartner. Idealiter is dit een onderneming uit de omgeving Arnhem. Een jonge onderneming die niet bang is voor experiment en kunst. Er zijn nog weinig 'best practices' op het gebied van samenwerkingen tussen jonge theatermakers sponsorpartners. De productieperiode van BOTTEN is om te onderzoeken of zo'n samenwerking mogelijk en wenselijk is. Na BOTTEN moet hier een beter beeld van zijn.

3.2 Reprise EINDLAND (2016)

In 2011 maakten we voor Over het IJ Festival de locatievoorstelling EINDLAND over het herontdekken van de beschaving na de Apocalyps. Na het vergaan van de wereld geven twee zussen, primitievelingen uit de toekomst, al boerend en scheldend vorm aan een nieuw universum. EINDLAND ontving in de Volkskrant en het NRC vier sterren. *'De gedroomde locatietheatervoorstelling.'* (NRC).

Deze voorstelling, die misschien wel de beste is die we tot nu toe gemaakt hebben, hebben we door omstandigheden slechts vier keer kunnen spelen. Vanwege de kwaliteit van de voorstelling en de lovende reacties, willen we deze graag naar een groter publiek brengen. We zien EINDLAND als de ultieme tgECHO-voorstelling. Alle pilaren – tekst, geluid, beeld en spel – zijn in dit stuk even belangrijk en vertellen een eigen dramaturgie. Deze authenticiteit van diverse disciplines streven we in al onze voorstellingen na, wat in EINDLAND beter gelukt is dan ooit. Door EINDLAND opnieuw te spelen, denken we de signatuur van tgECHO definitief te vestigen. Voor onszelf is het bovendien artistiek interessant om deze voorstelling op nieuwe locaties te gaan brengen. De voorstelling zal in de zomer van 2016 gaan spelen.

Onze **artistieke doelstellingen** bereiken we op de volgende manieren:

- Alinde wordt al vroeg betrokken in het proces door een aantal gesprekken over EINDLAND te voeren en samen een subsidieaanvraag te schrijven. Gezamenlijk analyseren we de voorstelling en bekijken we op welke punten we deze willen door ontwikkelen of aanscherpen. We starten hiermee in de zomervan 2015.
- We bepalen welke artistieke elementen voor ons onmisbaar zijn en welke praktische voorwaarden daaraan kleven. Op basis daarvan besluiten we tijdig onder welke omstandigheden (locaties, tijdstippen) we de voorstelling willen spelen en stemmen we dit af met TVR.
- Ons publiek denken we te verrassen en ontregelen door een voor hen bekende plek in de stad een nieuwe betekenis te geven. Samen met vormgeefsters Wikke van Houwelingen en Marloes van der Hoek gaan we alle elementen die de locatie biedt, benutten en vervormen. Wat de voorstelling extra overweldigend en bombastisch zal maken, is dat we dit maal zullen werken met een groot aantal muzikanten. In de oorspronkelijke versie was de componist/muzikant alleen. We zijn bezig versterking voor hem te organiseren in de vorm van een (klein) leger van stagiaires van de ArteZ Muziektheateropleiding en het ArteZ conservatorium. Naast alle artistieke drijfveren, spreken we met deze samenwerking een nieuw publiek in Arnhem aan.
- Al een jaar voor de start van de voorstelling start een productie leider met organisatorische zaken. Samen met de productie leider en een geluidstechnicus bedenken we hoe we de voorstelling bij eventuele regen niet hoeven af te lasten zoals voorheen wel gebeurde. Dit kwam onder meer door de kwetsbaarheid van een loopstation, wat we nu ondervangen door met live muzikanten te gaan werken.

Zakelijke doelstellingen:

De productie EINDLAND is een locatievoorstelling en zal veel op festivals spelen, zoals Oerol en Over het IJ. Tijdens de festivals speel je de voorstelling relatief vaak in korte tijd en bereik je een groot publiek. Het festivalpubliek is absoluut potentieel tgECHO publiek. Daar moeten we optimaal gebruik van maken. Het publiek dat tgECHO misschien nog niet kent, moet na het zien van de voorstelling weten waar tgECHO vervolgens is te vinden. Voor en na de voorstelling moet er dus voldoende informatie te vinden zijn over tgECHO en misschien al een tipje van de sluier oplichten van de volgende productie WAT IS NORMAAL?. EINDLAND zal niet alleen op festivals spelen, maar ook op locatie in Gelderland. Op dit moment is er al een aantal contacten gelegd. Dit zijn locaties waar over het algemeen geen theater wordt gemaakt en laat het

(Gelders) publiek op een andere manier de omgeving ontdekken. Dit is dus vooral voor de avontuurlijke theater liefhebber voor een bijzondere theaterervaring.

Afhankelijk van de uitkomsten van de mogelijkheden voor een sponsorpartner, verstevigen we de samenwerkingen of gaan we op zoek naar een partner voor enkel het project EINDLAND. Het streven is om na EINDLAND 15 vaste donateurs te hebben.

3.3 WAT IS NORMAAL? (2016)

Deze voorstelling gaat over de grens tussen normaal en gek. Wanneer ben je gek en wie bepaalt dat? Wat is het verschil tussen bijzonder en raar, tussen gek en geniaal? Over vast zitten in gedachten en sociale systemen, over buitengesloten zijn.

De ideeën voor deze voorstelling moeten nog verder vorm krijgen. Wat in ieder geval duidelijk is, is dat de voorstelling extreem beeldend, fysiek en muzikaal zal zijn. We zijn in gesprek met Marc Wortel als mogelijke tekstschrijver; de rest van het artistiek team moet nog worden samengesteld. We zijn van plan om samen te werken met stagiaires van de Artez toneelacademie en muziektheateropleiding.

De voorstelling komt in het najaar van 2016 uit.

Dit plan gaan we in januari/februari 2015 verder ontwikkelen. We starten door samen met Alinde te brainstormen over de thematiek en het voorstellingsconcept. Vervolgens betrekken we in een vroeg stadium de schrijver om het concept verder uit te werken, omdat we de tekst als basis willen nemen van de voorstelling. Vervolgens zal de rest van het artistiek team worden samengesteld en wordt het concept doorontwikkeld.

Zakelijke doelstellingen:

Met WAT IS NORMAAL gaat tgECHO de theaters weer in. Het doel is om dan in meer Gelderse theaters te spelen. Niet alle theaters zullen geschikt zijn voor tgECHO, we kiezen voor de theater die bij ons passen. Dat kan betekenen dat we moeten zoeken buiten de standaard theaters. We hebben de voorkeur voor programmerende theaters, maar misschien is het mogelijk om bij deze productie te kijken naar verhuur. Dat zal een andere insteek zijn wat betreft de PR en de samenwerking met het theater, maar als dat theater beter past bij tgECHO is het het onderzoeken waard.

Het streven is om na WAT IS NORMAAL de groep van 25 donateurs te hebben met daarin enkele gulle gevers.

3.4 En verder...

De voorstellingsplannen vanaf 2017 moeten nog gestalte krijgen. Omdat we altijd actuele thema's willen behandelen en ons laten inspireren door wat er leeft in de maatschappij, zullen nieuwe ideeën vanzelf vorm krijgen. Een idee dat al bestaat is om een voorstelling te maken met als werktitel DE MORAALRIDDER. Vanuit het activisme dat met name bij Anna werd gevoed in het werkproces van STEL JE BENT EEN KOE, leeft bij ons het idee om iets te doen met dit thema. De manier waarop mensen verschillende moralen hanteren, waarbij zich grote verschillen aftekenen tussen individualistische of juist wereldverbeterende idealen, fascineert ons. Moraalridders roepen soms ergens op en worden als betweterig gezien, maar zijn

zij niet juist heel belangrijk voor ons samenleven? Als dit thema ons blijft intrigeren, zullen we dit verder uitwerken tot een voorstellingsconcept. Waarschijnlijk wordt dit een solo van Anna (eventueel aangevuld met figuranten), waarbij Lotte een actieve rol speelt in de regie (aangevuld met een coach of co-regisseur). Een ander thema dat ons inspireert tot een mogelijke voorstelling is de vervuiling van plastic in ons milieu. We zien een beeldende voorstelling voor ons waar een gigantisch decor van plastic het uitgangspunt vormt. Het moet niet zozeer een activistische voorstelling worden, maar eerder een geabstraheerde vorm van engagement. Ook dit idee moet nog verder vorm krijgen.

4. Interne organisatie

